

ע"פ 1948/20 - איברהים סלימאן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 1948/20

לפני:

כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט ד' מינץ
כבוד השופט ח' כבוב

המבקש:

איברהים סלימאן

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשה מיום 12.02.2023 לביטול ריבית פיגורים;
בקשה מיום 05.06.2023 למתן ארכה להעברת
הפיצויים;
בקשה מיום 06.06.2023 להורות לערכאה הדיונית
להנפיק שוברים לתשלום

בשם המבקש:
בשם המשיבה:

עו"ד אורי בר-עוז
עו"ד עינת גדעוני

החלטה

השופט ח' כבוב:

1. לפנינו בקשה לביטול ריבית הפיגורים שבה חויב המבקש בגין איחור בתשלום הפיצוי לנפגעי העבירות שבהן הורשע (להלן: משפחת המנוח).
2. ביום 02.02.2023 דחינו את ערעורו של המבקש על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כבוד סגנית הנשיא א' הלמן וכבוד השופטים א' קולה ו-ד' צרפתי) בתפ"ח 41219-09-15 מיום 27.08.2019 ומיום 27.01.2020, בהתאמה. כאמור בפסק דינו, המבקש הורשע, בין היתר, בעבירה של הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 טרם תיקון 137 (להלן: חוק העונשין). על המבקש נגזר עונש של 18 שנות מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו, לצד ענישה נלווית, שכללה פיצוי כספי למשפחת המנוח בסך של 258,000 ש"ח.

עמוד 1

3. ביום 12.02.2023, הוגשה הבקשה שלפנינו, שבה נטען כי סכום הפיצויים לא הועבר למשפחת המנוח "בשל קשיים כלכליים", אולם "משפחת המבקש נרתמה, עמלה וגייסה את מלוא סכום הפיצוי". בנסיבות אלו, התבקשנו להורות כי "סכום הפיצוי יוחזר אל הקרן והפיגורים יתבטלו".
4. בתגובת המשיבה נטען, כי יש לדחות את הבקשה על הסף משלא צורפה משפחת המנוח כמשיבה לבקשה. לצד זאת צוין, כי ככל שתתבקש עמדת משפחת המנוח, המשיבה תבקש להגיב לבקשה לגופה.
5. ביום 14.05.2023, לאחר שניתנו למבקש מספר ארכות לשם צירוף עמדת משפחת המנוח, הודיע בא-כוח המבקש כי "ביום 11/5/23 בא כוח משפחת הקורבן עורך הדין פהד שיח מוחמד מסר לידי הח"מ בע"פ שמשפחת הקורבן מתנגדים לבקשה".
6. בהינתן האמור, התאפשר למשיבה להגיב לבקשה לגופה עד ליום 07.06.2023. כן נקבע, כי עד לאותו מועד יגיש המבקש אסמכתא בדבר העברת הפיצויים למשפחת המנוח, ולאחר מכן תתקבל החלטה בבקשה.
7. בתגובתה, המשיבה טענה כי יש לדחות את הבקשה, הן לנוכח התנגדות משפחת המנוח; הן לנוכח העובדה שהמבקש טרם שילם את סכום הפיצויים, חרף העובדה שלפי טענתו שלו, מלוא סכום הפיצויים כבר גויס.
8. ביום 05.06.2023, הוגשה בקשה מטעם המבקש למתן ארכה להעברת סכום הפיצויים לנפגעי העבירה עד ליום 25.06.2023, בטענה כי הדבר מתבקש "בשים לב לנסיבות שפורטו בעבר וכעת, ובשים לב לכך שהמבקש נמצא מאחורי סורג ובריח". ואולם, המבקש לא הסביר כיצד טענה זו מתיישבת עם העובדה שכבר ביום 12.02.2023, לפי טענתו, סכום הפיצויים גויס במלואו. משכך, דין בקשה זו להידחות.
9. מכאן הכרעתנו בבקשה לביטול ריבית הפיגורים. לאחר שעיינו בבקשה, בעמדת נפגעי העבירה, ובתשובת המשיבה, נחה דעתנו כי דין הבקשה להידחות.
10. ההלכה בעניין האפשרות לבטל את רכיב הפיגורים בגין פיצויים ששולמו באיחור לנפגעי העבירה, סוכמה אך לאחרונה בגדרי רע"א 1492/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (05.06.2023), כדלהלן:

"על מנת לפטור נאשם שהוטל עליו פיצוי לנפגע העבירה מתשלום תוספת פיגורים, על בית המשפט לבחון אם היו 'סיבות סבירות לאי תשלום הקנס או חלק ממנו במועד הקבוע' (ראו: סעיף 69(א) לחוק העונשין). [...] בבואו לבחון האם מתקיימות 'סיבות סבירות' לאי-תשלום הקנס המצדיקות את ביטולה של תוספת הפיגורים, על בית המשפט לתת דעתו לנסיבות המקרה שלפניו. בית המשפט יבחן, בין היתר, את עמדת נפגע העבירה בנושא [...]; וכן את מידת אחריותו של הנאשם לאי-תשלום הקנס והאם קיים חשד להתחמקות מביצוע גזר הדין [...]. בפסיקה נקבע, למשל, כי תקווה שהייתה לנאשם כי ערעורו יתקבל - אינה סיבה סבירה לאי-עמידה בתשלום במועד שנקבע [...]" (ההפניות הושמטו - ח.כ.).
11. בענייננו, המבקש לא סיפק כל טעם מבורר להימנעותו מהעברת כספי הפיצויים לנפגעי העבירה, עד עצם היום הזה - למעלה משלוש שנים לאחר שנגזר דינו - חרף העובדה שלפי טענתו שלו, "מלוא סכום הפיצוי" כבר גויס ביום 12.02.2023. לכך מצטרפת עמדת משפחת המנוח, אשר מתנגדת לבקשה.
12. יפים לענייננו דברי השופט י' עמית בע"פ 1987/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (25.07.2019); להלן: עניין פלוני):

"עונשו של המבקש נגזר ביום 27.2.2017 והיה עליו לשלם את הפיצוי באופן מיידי, לפי סעיף 66(א) לחוק העונשין (שחל אף הוא מכוח סעיף 77(ג)). הפיצוי לא שולם ומאז חלפו שנתיים וחצי, בהן לא קיבלה המתלוננת את המגיע לה. המבקש אף לא ראה לצרפה כמשיבה לבקשה זו, הגם שהבקשה נוגעת לה במישרין. די היה בכך כדי למחוק את הבקשה [...]. גם לגופה של בקשה, המבקש לא הצביע על 'סיבות סבירות לאי תשלום הקנס [...] במועד הקובע', כנדרש לפי סעיף 69 לחוק העונשין [...]"

13. טרם חתימת החלטה זו הונחה לפנינו בקשה נוספת שהוגשה מטעם המבקש ביום 06.06.2023, "להורות לערכאה הדיונית, שתפנה למזכירות בית המשפט המחוזי בנצרת על מנת להנפיק 26 שוברים בתשלומים שווים". ואולם, גם בקשה זו, כקודמותיה, אינה מגלה כל עילה ודינה להידחות. כך בפרט, בשים לב לקביעת בית המשפט המחוזי בגזר דינו כי "אי תשלום אחד השיעורים [מסכום הפיצוי - ח.כ.] יעמיד את מלוא הפיצוי לפירעון מידי".

לצד זאת, ככל שכוונת המבקש היא להביא לשינוי בפריסת תשלום הפיצויים, הרי שכפי שצוין בעניין פלוני, באפשרות המבקש "להקל במעט את נטל התשלום באמצעות פניה למרכז לגביית קנסות בבקשה לפריסת התשלום" (שם, פסקה 6).

14. אשר על כן, הבקשה לביטול ריבית פיגורים נדחית, ועמה נדחות גם הבקשות מימים 05.06.2023 ו-06.06.2023.

ניתנה היום, י"ח בסיון התשפ"ג (7.6.2023).

שופט

שופט

שופטת
